

31998L0049

1998.7.25.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 209/46

A TANÁCS 98/49/EK IRÁNYELVE

(1998. június 29.)

a Közösségen belül mozgó munkavállalók és önálló vállalkozók kiegészítő nyugdíjra való jogosultságának védelméről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 51. és 235. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽²⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽³⁾,

- (1) mivel a Közösség alapvető szabadságainak egyike a személyek szabad mozgása; mivel a Szerződés rendelkezik arról, hogy a Tanács egyhangúlag meghozza a szociális biztonság területén ezeket az intézkedéseket, amennyiben szükségesek a munkavállalók szabad mozgásának biztosításához;
- (2) mivel a munkavállalók szociális védelméről a kötelező szociális biztonsági rendszerek, valamint azokon túlmenően a kiegészítő szociális biztonsági rendszerek gondoskodnak;
- (3) mivel a Közösségen belül mozgó munkavállalók és családtagjaik szociális biztonsági jogainak védelme érdekében a Tanács által korábban már elfogadott jogszabályok, nevezetesen a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ és a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1972. március 21-i 574/72/EGK rendelet ⁽⁵⁾ csak a kötelező nyugdíjrendszerekre vonatkoznak; mivel az említett rendeletekben előírt koordinációs rendszer nem terjed ki a kiegészítő nyugdíjrendszerekre, kivéve azokat a rendszereket,

amelyek az 1408/71/EGK rendelet 1. cikke j) pontjának első albekezdésében meghatározott „jogszabályok” fogalom körébe tartoznak, valamint azokat a rendszereket, amelyekre vonatkozóan egy tagállam az említett cikk alapján nyilatkozatot tett;

- (4) mivel a Tanács széleskörű mérlegelési jogkörrel rendelkezik a Szerződés 51. cikkében meghatározott célkitűzés megvalósítását szolgáló legmegfelelőbb intézkedések kiválasztása terén; és mivel az 1408/71/EGK és az 574/72/EGK rendeletben meghatározott koordinációs rendszer és különösen az összesítésre vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók a kiegészítő nyugdíjrendszerekre, kivéve azokat a rendszereket, amelyek az 1408/71/EGK rendelet 1. cikke j) pontjának első albekezdésében meghatározott „jogszabályok” fogalom körébe tartoznak, vagy azokat a rendszereket, amelyekre vonatkozóan egy tagállam az említett cikk alapján nyilatkozatot tett, ezért különleges intézkedéseket kell hozni, amelyek közül ez az irányelv az első, annak érdekében, hogy figyelembe lehessen venni e rendszerek sajátos jellegét és jellemzőit, valamint a kiegészítő rendszerek közötti különbségeket az egyes tagállamokon belül és a tagállamok között;
- (5) mivel semmilyen nyugdíjra vagy ellátásra sem vonatkozhatnak egyidejűleg ennek az irányelvnek, valamint az 1408/71/EGK rendeletnek és az 574/72/EGK rendeletnek a rendelkezései, ezért azok a kiegészítő nyugdíjrendszerek, amelyek egy tagállam által az 1408/71/EGK rendelet 1. cikk j) pontjának értelmében tett nyilatkozat alapján az említett rendeletek alkalmazási körébe tartoznak, nem tarthatnak ezen irányelv rendelkezéseinek alkalmazási körébe;
- (6) mivel a szociális védelem céljainak és politikáinak egymáshoz közelítéséről szóló, 1992. július 27-i 92/442/EGK ajánlásban ⁽⁶⁾ a Tanács azt ajánlotta, hogy a tagállamok „szükség esetén támogassák a nyugdíjjogosultság, különösen a kiegészítő nyugdíjra való jogosultság megszerzésére vonatkozó feltételek módosítását a munkavállalók mobilitását gátló akadályok eltörlése céljából”;

⁽¹⁾ HL C 5., 1998.1.9., 4. o.

⁽²⁾ HL C 152., 1998.5.18.

⁽³⁾ HL C 157., 1998.5.25., 26. o.

⁽⁴⁾ HL L 149., 1971.7.5., 2. o. A legutóbb az 1223/98/EK rendelettel (HL L 168., 1998.6.13., 1. o.) módosított rendelet.

⁽⁵⁾ HL L 74., 1972.3.27., 1. o. A legutóbb az 1223/98/EK rendelettel (HL L 168., 1998.6.13., 1. o.) módosított rendelet.

⁽⁶⁾ HL L 245., 1992.8.26., 49. o.

- (7) mivel e cél megvalósítását segíti, ha azoknak a munkavállalóknak, akik egyik tagállamból a másikba mennek vagy, akiknek a munkahelyét telepítik át egy másik tagállamba, kiegészítő nyugdíjjogosultságuk védelme tekintetében egyenlő bánásmódot biztosítanak azokkal a munkavállalókkal, akik az adott tagállam területén maradnak, illetve akiknek a munkahelye változik ugyan, de marad az adott tagállam területén;
- (8) mivel a személyek szabad mozgása, amely a Szerződésben meghatározott alapvető jogok egyike, nemcsak a munkavállalókra, hanem az önálló vállalkozókra is vonatkozik;
- (9) mivel a Szerződés a 235. cikk rendelkezésein kívül nem határoz meg egyéb hatáskört az önálló vállalkozók szociális biztonsága területén a megfelelő intézkedések megtételére;
- (10) mivel a szabad mozgás jogának tényleges gyakorlásához a munkavállalóknak és más jogosultaknak bizonyos garanciákra van szükségük a kiegészítő nyugdíjrendszerekből származó, szerzett nyugdíjjogosultságuk fenntartása tekintetében az egyenlő bánásmódra vonatkozóan;
- (11) mivel a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a kiegészítő nyugdíjrendszerek szerinti ellátásokat a tagoknak és volt tagoknak folyósítsák, csakúgy mint az ilyen rendszerek szerinti többi jogosult számára valamennyi tagállamban, különös tekintettel arra, hogy a Szerződés 73b. cikke tiltja a fizetési műveleteknek és a tőke szabad mozgásának bármilyen korlátozását;
- (12) mivel a szabad mozgás jogának gyakorlását elősegítendő, a nemzeti szabályozást, ahol szükséges, ki kell igazítani annak érdekében, hogy egy másik tagállam területére kiküldött munkavállalók vagy a nevükben eljáró személyek a továbbiakban is fizethessenek járulékot egy tagállamban működő kiegészítő nyugdíjrendszerbe, a 1408/71/EGK rendelet II. címével összhangban;
- (13) mivel ezzel összefüggésben a Szerződés a tagállamok munkavállalói közötti, állampolgárságon alapuló megkülönböztetés felszámolásán kívül előírja minden olyan nemzeti szabályozás megszüntetését, amely korlátozza vagy hátrányosan befolyásolja a Szerződés által garantált, az Európai Közösségek Bírósága által egymást követő ítéletekben értelmezett alapvető szabadságok gyakorlását;
- (14) mivel a munkáltatók, a megbízottak vagy a kiegészítő nyugdíjrendszerek kezeléséért felelős más személyek kötelesek megfelelően tájékoztatni a szabad mozgáshoz való jogot gyakorló munkavállalókat, különös tekintettel a rendelkezésükre álló választási lehetőségekre és alternatívákra;
- (15) mivel ez az irányelv nem érinti a különböző szakmai érdekek védelmét szolgáló kollektív fellépésről szóló tagállami jogszabályokat;
- (16) mivel a kiegészítő szociális biztonsági rendszerek sokfélesége miatt a Közösségnek csak célkitűzéseket megfogalmazó általános keretet kell megállapítania, és erre az irányelv a megfelelő jogi eszköz;
- (17) mivel a Szerződés 3b. cikkében meghatározott szubszidiaritás és arányosság elvével összhangban megállapítható, hogy ennek az irányelvnek a célkitűzéseit a tagállamok nem képesek elégséges mértékben megvalósítani, és azokat a Közösség hatékonyabban tudja megvalósítani; mivel ez az irányelv nem haladja meg azt a mértéket, ami ezeknek a céloknak az eléréséhez szükséges,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

CÉL ÉS ALKALMAZÁSI KÖR

1. cikk

Ennek az irányelvnek a célja a kiegészítő nyugdíjrendszerbeli tagsággal rendelkező azon személyek jogainak védelme, akik az egyik tagállamból egy másik tagállamba mennek, valamint ezáltal a munkavállalók és az önálló vállalkozók Közösségen belüli szabad mozgását korlátozó akadályok lebontása. Ez a védelem az önkéntes és kötelező kiegészítő nyugdíjrendszerekben szerzett nyugdíjjogosultságokra egyaránt vonatkozik, kivéve az 1408/71/EGK rendelet alkalmazási körébe tartozó rendszereket.

2. cikk

Ezt az irányelvet a kiegészítő nyugdíjrendszereknek azokra a tagjaira, illetve az ilyen rendszerekben jogosultságot szerzett olyan személyekre kell alkalmazni, akik már jogosultságot szereztek egy vagy több tagállamban vagy ilyen jogosultságok várományosai.

II. FEJEZET

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

3. cikk

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

- a) „kiegészítő nyugdíj” az öregségi nyugdíj, valamint – ott, ahol a hazai jogszabályoknak és a joggyakorlatnak megfelelően létrehozott kiegészítő nyugdíjrendszer szabályai erről külön

rendelkeznek – a rokkantsági és túlélő hozzátartozói ellátások, amelyek kiegészítik vagy helyettesítik a törvény által előírt szociális biztonsági rendszerekben ugyanazon biztosítási eseményekre vonatkozó ellátásokat;

- b) „kiegészítő nyugdíjrendszer” a hazai jogszabályoknak és a joggyakorlatnak megfelelően létrehozott foglalkozási nyugdíjrendszer, többek között a csoportos biztosítási szerződés vagy egy vagy több rendszer vagy ágazat által létrehozott felosztó-kirovó nyugdíjrendszer, tőkefedezeti rendszer vagy a vállalkozások nyugdíjtartalékán alapuló nyugdíjígérvény-rendszer, vagy bármely egyéb kollektív vagy más hasonló rendszer, amelynek célja kiegészítő nyugdíj folyósítása munkavállalóknak vagy önálló vállalkozóknak;
- c) „nyugdíjjogosultság” az az ellátás, amelyre a rendszer tagjai vagy más jogosultak egy kiegészítő nyugdíjrendszer, illetve adott esetben a hazai jogszabályok értelmében jogosultak;
- d) „szerzett nyugdíjjogosultság” egy kiegészítő nyugdíjrendszer szabályai, illetve adott esetben a hazai jogszabályok által meghatározott feltételek teljesítése után szerzett, ellátásra való jogosultság;
- e) „kiküldött munkavállaló” munkavégzésre egy másik tagállam területére kiküldött, az 1408/71/EGK rendelet II. címe értelmében továbbra is a kiküldő ország jogszabályainak hatálya alá tartozó munkavállaló; a „kiküldetés” fogalmát ennek megfelelően kell meghatározni;
- f) „járulék” egy kiegészítő nyugdíjrendszerbe teljesített vagy teljesítettésként elismert bármely befizetés.

III. FEJEZET

INTÉZKEDÉSEK A KÖZÖSSÉGEN BELÜL MOZGÓ MUNKAVÁLLALÓK KIEGÉSZÍTŐ NYUGDÍJRA VALÓ JOGOSULTSÁGÁNAK VÉDELME

4. cikk

Egyenlő bánásmód a nyugdíjjogosultság fenntartása tekintetében

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a kiegészítő nyugdíjrendszer azon tagjainak szerzett jogai fennmaradjanak, akik egy másik tagállamba mennek, és ennek következményeként megszüntetik a járulékfizetést az említett rendszerbe, ugyanolyan mértékben, mint az olyan tagoké, akiknek a javára már nem történik befizetés, de akik az adott tagállam területén maradnak. Ezt a cikket a szóban forgó kiegészítő nyugdíjrendszer szabályai alapján jogosult más személyekre is alkalmazni kell.

5. cikk

Határokon átnyúló kifizetések

A tagállamok biztosítják, hogy a kiegészítő nyugdíjrendszer tagjai, csakúgy mint az ilyen rendszerek szerinti egyéb jogosultak tekintetében a kiegészítő nyugdíjrendszer az ilyen rendszerek

alapján járó ellátásokat az azokat egyébként terhelő adók és kezelési költségek nélkül kifizeti egy másik tagállamban.

6. cikk

A kiküldött munkavállalók által vagy nevükben a kiegészítő nyugdíjrendszerbe teljesített járulékfizetés

(1) A tagállamok elfogadják a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy egy másik tagállamba kiküldött munkavállaló, aki egy másik tagállamba történő kiküldetése alatt kiegészítő nyugdíjrendszer tagja, vagy nevében más személy továbbra is fizethessen járulékot valamely tagállamban létrehozott kiegészítő nyugdíjrendszerbe.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés alapján az egyik tagállamban működő kiegészítő nyugdíjrendszerbe továbbra is fizetnek járulékot, a kiküldött munkavállaló, illetve munkáltatója a másik tagállamban mentesül a kiegészítő nyugdíjrendszerre vonatkozó járulékfizetési kötelezettségei alól.

7. cikk

A rendszer tagjainak tájékoztatása

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a munkáltatók, a megbízottak vagy a kiegészítő nyugdíjrendszer kezeléséért felelős más személyek megfelelő tájékoztatást adjanak a rendszer tagjainak, amikor azok másik tagállamba mennek, a nyugdíjjogosultságokról és a rendszer alapján rendelkezésükre álló választási lehetőségekről. Az ilyen tájékoztatásnak legalább meg kell felelnie annak a tájékoztatásnak, amelyet azoknak a tagoknak nyújtanak, akiknél a járulékfizetés megszűnt, de akik nem hagyják el az illető tagállam területét.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

8. cikk

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a 6. cikk rendelkezései csak a 2001. július 25-én vagy azt követően kezdődő kiküldetésekre vonatkozzanak.

9. cikk

A tagállamok a hazai jogszabályaikba olyan intézkedéseket vezetnek be, amelyek lehetővé teszik, hogy az összes olyan személy, aki úgy véli, hogy az irányelv rendelkezései alkalmazásának elmulasztása miatt jogai sérültek, az egyéb illetékes hatóságokhoz történő folyamodást követően bírósági eljárás keretében érvényesíthesse igényét.

10. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek a hatálybalépését követő 36 hónapon belül megfeleljenek, vagy gondoskodnak arról, hogy legkésőbb az említett időpontig a szociális partnerek megállapodás útján bevezetik a szükséges rendelkezéseket. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy mindenkor képesek legyenek biztosítani az irányelv által előírt eredményeket. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az irányelv alkalmazása tárgyában a kapcsolattartó nemzeti hatóságokról.

(2) A tagállamok legkésőbb 2002. január 25-ig közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat az rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

(3) A tagállamok által megküldött tájékoztatás alapján a Bizottság ennek az irányelvnek a hatálybalépését követő hat éven belül jelentést tesz az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

A jelentés tájékoztatást tartalmaz az irányelv alkalmazásáról, valamint adott esetben javaslatokat fogalmaz meg a szükségesnek vélt módosításokról.

11. cikk

Ez az irányelv az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetése napján lép hatályba.

12. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Luxembourgban, 1998. június 29-én.

a Tanács részéről

az elnök

R. COOK